

I. TEMATICĂ (Proba scrisă și clinică)

1. Principii generale în îngrijirea paliativă

- Definiția, filosofia și conceptele de bază ale îngrijirii paliative conform OMS.
- Organizarea serviciilor de îngrijiri paliative (hospice, secții cu paturi, ambulatoriu, echipe mobile la domiciliu).
- Criterii de eligibilitate și de internare a pacienților în servicii de paliativă.
- Conceptul de „**Durere Totală**” (palierea dimensiunilor fizice, psihice, sociale și spirituale).

2. Managementul durerii (Algologie Paliativă)

- Fiziopatologia, evaluarea clinică și clasificarea durerii la pacientul oncologic și non-oncologic.
- Tratamentul durerii conform **Scalei de analgezie a OMS** (Treptele I, II și III).
- Farmacologia clinică a opioidelor (morfină, fentanil, oxycodonă, buprenorfină, metadonă): titrare, rotația opioidelor, echivalențe, managementul efectelor adverse.
- Utilizarea **co-analgezicelor** (adjuvante: corticosteroizi, anticonvulsivante, antidepresive) în durerea neuropată și osoasă.

3. Managementul simptomelor gastrointestinale

- Xerostomia (gura uscată), stomatita și candidoza orofaringiană.
- Anorexia și cașexia neoplazică.
- Greața și vărsăturile (fiziopatologie, abordare în funcție de receptori).
- Constipația indusă de opioide și alte cauze.
- Obstrucția intestinală malignă (management medical vs. chirurgical paliativ).

4. Managementul simptomelor respiratorii și cardiovasculare

- Dispneea în stadii avansate de boală (tratament medicamentos – inclusiv rolul morfinei – și non-medicamentos).
- Tusea refractară și sughitul cronic.
- Managementul secrețiilor bronșice abundente („râgetul morții” în faza terminală).

5. Managementul simptomelor neuro-psihice și cutanate

- Deliriumul și stările de confuzie acută în paliativă.
- Anxietatea, insomnia și depresia la pacientul terminal.
- Pruritul refractar în stările uremice sau colestatice.
- Îngrijirea ulcerelor tumorale, a limfedemului și a escarelor de decubit.

6. Îngrijirea în ultimele zile de viață (Faza Terminală)

- Diagnosticul clinic al fazei de agonie (semnele instalării decesului iminent).
- Protocolul de agonie: adaptarea medicației, oprirea investigațiilor inutile și a hidratării artificiale agresive.
- **Sedarea paliativă**: indicații, aspecte etice, protocoale (utilizarea midazolamului).

7. Comunicare, Bioetică și Suportul familiei

- Tehnici de comunicare empatică: algoritmul de **comunicare a veștilor proaste** (ex. Protocolul SPIKES).
 - Aspecte etice: refuzul tratamentului, planificarea anticipată a îngrijirii (Advanced Care Planning), non-abandonul, poziția față de eutanasiu/suicide asistat.
 - Asistența familiei în perioada de doliu.
-

II. BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ (Standard Național)

1. **Dr. Daniela Moșoiu, Dr. Vladimir Poroch-** *Ghidul Național de Practică în Îngrijiri Paliative 2026*
 2. **Legislație specifică:**
 - *Ordinul MS nr. 253 / 2018* pentru aprobarea Regulamentului de organizare, funcționare și autorizare a serviciilor de îngrijiri paliative, cu modificările și completările ulterioare.
 - *Legea nr. 46 / 2003* privind drepturile pacientului, cu modificările și completările ulterioare.
 - *Legea nr. 339 / 2005* privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, cu modificările și completările ulterioare.
-